

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 45. ANULU XV.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat' prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 4/16 Iuniu 1867.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirula, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

pe semestrulu alu doilea (Iuliu — Decembre) alu anului 1867. — Pretiulu abonamentulu pe 1/2 anu e: Pentru Sabiu 3 f. 50 xr., Pentru Transilvania si Monarchia austriaca 4 fl., Pentru Principatele rom. unite si strainatate 6 f.

DD. abonanti sunt rugati a nu 'ntardia cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a ni se tramite francate — adresandu-le deadreptulu la

Editora „Tel. Rom.“ in Sabiu.

Incoronarea.

Sabiu, 3 Iuniu.

Majestatile Loru au parasitu inca de Mercuri locul care a fostu martoru la o festiuitate epocala.

Evenementulu celu mai insemnatu s'a petrecutu in zilele din urma in Bud'a-Pest'a. Dupa puterile nostre amu impartasitu si noi in unu micu estrasu cele intemplete in ziua incoronarei si in altulu mai publicamu din cele ce s'a mai urmatu. Tote diuarele cate le luamu a mana se unescu in a spune, ca splendorea festiuitatii fu impunatore. Insi raportatorii foiloru franceze, englese s. a. au estu din obiceiul lor flegma admirandu ceea-ce s'a pututu infatisa privirei lor. Debatte in entusiasmulu raportatoriului ei nu intrelasa a aminti de acea impregiurare de bonu auguru, de dice, ca in momentul candu Regele incinsu cu spad'a Regelui Stefanu, investitu cu paliulu acestuia, purtandu vechia corona regesca pe capu, s'a urcatu pre tribun'a de juramentu, nuorulu ce umbrea pana aci tota processiuinea s'a datu in laturi si a datu radieloru sorelui cursu liberu, pentru ca sa fia si mai frumoasa splendorea momentulu.

Actulu s'a seversitu. Magiarii nu voru mai pute dice de aci incolo, ca dupa lege ei rege inca nu au, pentruca nu e incoronatu. Va se dica, diferenti'a ce a existatu a disparutu si acum are sa vina la rendulu seu implinirea celor de multu aseptate si dorite din partea tuturor poporeloru monarchiei, pacea interna si cu acest'a prosperarea materiala si spirituala. Fara de acest'a inca vre-o cati-va ani si suntemu nunumai adusi, dara si impinsi spre prapastia.

Esemplesle cele grandiose de gratia facute in zilele din urma de Regele incoronatu, ne face sa speramu, ca tempulu a sositu unde multiamirea sa devina o proprietate comuna. Monarculu a radicalu si umbr'a cea din urma ce aru mai fi pututu supera pre magiari. Noi nu putemu sa invidiamu pre cei agratiati, mil'a ce li s'a facutu nu pote sa ne supere, caci fatie cu cele intemplete in tempii cei tristi, dreptulu acelu moralu de a nu fi culpasiu, l'a dobenditu prin amnestia. Noi sa ne bucuramu ca ceea-ce eramu noi in privinti'a acest'a pre calea credintiei, agratiatii au devenitu pre calea gratiei si cu totii suntemu ierasi asemenea.

Dee ceriulu ca si unii si altii sa ne putemu bucura de unu venitoriu fericitu!

Foi'a oficiala din Bud'a-Pest'a aduce unu decretu regescu datatu din Bud'a 9 Iuniu a. c. subsemnatu de Maj. S. si contrasemnatu de ministrulu de langa persona prea inalta a Maj. Sele, conte G. F. e. t. e. s., intre alte, despre decoratiunea Escel. Sele, Metropolitulu Romaniloru gr. or. din Transilvania

si Ungaria, Andreiu bar. de Siagun'a, cu Crucea cea mare a Ordinului Leopoldinu, dupa cum se dice acolo din ocaziunea incoronarei.

Desnationalisarea.

In aceste zile pline de atate evenimente mari, pline de schimbări si prefaceri, candu fasele istorice desvolta in ani, ceea-ce de altadata desvolta in seculi; nu e mirare candu o natiune seu alt'a se ingrigesce pana la temere, de esistinta sea. Asia e si cu natiunea nostra. Ursit'a ei a fostu aspra, a trebuitu sa o treca prin multe si mari necasuri, a fostu de multe ori amenintata cu perire totala si acum, dupa ce s'a strecuratu prin tote necasurile, ore sa nu aiba ea dreptu de a fi cu ingrigire de esistinta sea, ca sa nu o pericliteze dupa ce o a scapatu din atatea necasuri? Omulu patitu e mai in graba inclinatu la temeri si patirile natiunii romane sunt legiune.

Insa trebue sa ne aduceamu aminte si de aceea, ca in zilele nostre, ori si cum, sorele libertatii poporeloru se revarsa preste omenime, vedemu popore invundu, cari au zacutu seculi intregi incatenate si la caldur'a acestui principiu si fatia cu nationalitatile, speranti'a numai atunci o pote perde cine-va, candu va simti slabindu puterile sele interne. Sub radiile libertatei, ce se estindu in Europa de vre-o cati-va ani incoace, impilarile din afara voru fi numai efemere si posibile voru fi numai atunci, candu slabitiunea unu poporu insasi va atrage greutatea veciului seu asupra-si, ca acea sa-lu acopere si sa-lu coplesiesca.

De aceea dara deca in trecutu poporele se silea a se inadusi si sterpi cu fortia bruta unele pre altele, de aci incolo ni se pare ca le vomu vede, intrecendu-se unele cu altee, si se intielege, ca acele care remanu inapoi, u largitu terenulu pentru cele ce mergu inainte, in care terenu cele remase inapoi nu voru mai ave locu!

Dupa permiterea acestor'a sa ne intorcemu sa vedemu de ce natura au fostu trecutul fatia cu noi? Incatu acel'a au fostu amenintatoriu pentru noi! Responsulu la tote aceste ni-lu va da presentulu.

La 1848 se inchei unu periodu lungu politicu, a carui fire sub forme diferite se ducu pana in negur'a sutei a 9-a dua Chr. Capetulu acestui periodu lungu vrea sa temine acolo, ca membrii disoluti ai natiunii romae intre Tis'a si Carpati (din monarchia austriaca) sa-i absorba in nationalitatea magiara. Ocaziunea, multiamita putinei contielegeri a romaniloru, l'era jucata de sorte in manile magiariiloru. Insa tempulu celu mai propice pentru unu asemenea casigu de o parte, si de o asemenea perdere de altaparte, s'au trecutu din partea magiarismulu seu in venarea altoru interese, seu in intrebuintiarea mijzeloru puterei, cari deca nu au pututu produce alti ce-va, dara de siguru ura ereditaria a produsu contra elementulu apasatoriu. In deceniile din urma a ceea de pre la 1830 pana la 1848 s'a desteptatu intre densii unii barbati, cari incepura a vedea cu ochi limpedi, in locu de castigu pericolulu in care se afla si cari vedeau, ca agitatiunile secularis au remasu sterpe de fruptele cele mai de lipsa ale magiarismulu. Szecseny, Veselényi s. a. faceau propuneri in dieta, prin cari sa se castige poporulu romanu pentru magiarismu, insa romanii, cari de pre la 1648 reincepusera a gusta, celu putnu in biserica buhatatile desceptarei in elementulu seu propriu, nu mai puteau fi castigati pentru unu elementu strainu si incarcatu de incercarile cele mai posomorite de unu trecutu indelungatu. Kossuth, unu apostolu infocat si neintieptu alu magiarismulu, ignora pre profetulu magiaru (Szecsenyi) si crediu ca cu fortia

sa eflptiesca in diece ani ceea ce nu a eflptuitu diece seculi. Sa incidemu aci, ca prevederea lui Szecseny a fostu prea tardia si pentru aceea, pentruca ideile ce domnescu astadi in Europa, dupa erumperea cea vulcanica in Francia la 1789 colcaieau in Itali'a, in Greei'a, Romania, Serbi'a etc. si chiaru dincolo de oceanu in America meridionala si nu treau mereu cunoscenti'a de sine a poporeloru. Pre langa acest'a puterea vaporulu incepuse a iuti cursulu roteloru, nu numai dela masinele la cari se intrebuintia, dara si la ale desvoltarei poporeloru. Cu acest'a orizonulu vederei si cunoscentiei se marea totu mai tare si poporele luminandu-se incepura a cunosce marimile ce-i incungiura dimpreuna cu puterile lor. Pre langa tote aceste romanii, abstragendu dela nobil'a loru origine ce s'a straduitu a si-o pastra prin tote fasele, a inceputu a cunosce dispropertiunea sacrificiului celui mare ce l'aru aduce ei sacrificandu-si nationalitatea, pentruca nu afla nici tesaurii de o cultura mai latita si mai inalta la acei'a cari aru fi doritu pote sacrificarea loru. Din acelu momentu nu mai potu fi vorba de catu de o drepta compena intre aceste elemente (romanu si magiaru), ce au lipsa imperativa unele de altee, pentruca unde lipsescu conditionile de mai susu, acolo supra-si subordinatiunea intre doue elemente nu produce pace si linisce, ci numai coordinatiunea. Istori'a ni-a dovedit'o forte pipaabila.

Dupa restaurarea pacei turburata de anii 1848/9, vine absolutismulu bachianu. Proportiunea se schimba. Multi, pre multi schimba, seu mai dreptu, identifica acestu absolutismu cu germanismulu. Vomu fi cu totul obiectivi, si vomu adage ca indreptarea la identificarea acest'a e dreptulu esclasiu alu limbii germane in afacerile oficiale, (cu exceptiunea ca foi'a legiloru imperiali si ordinatiunile se indreptau in tote limbile poporeloru.)

Romanii n'au venitu nicairi in atingere deadreptulu cu Germanismulu si cu tote aceste in Bucovina in restempu de vre-o douespre diece decenii unde se mijloci prin germanisand'a Galitia, facuse pasi mari. Inteligenti'a era pana mai cesti ani mai numai in bratiile lui. *) Pentru ce? pentruca acest'a are multe puteri atragatore, cu deosebire cultura germana cu literatur'a cea vasta si immensa in toti ramii vietiei. Dupa aceea inlesnirea cea mare prin concurentia cea mare la spriginulu acestei literaturi, care concurentia ologesce radicarca altei'a cum e d. e. cea magiara si cea slavo-boema, facendu-o mai numai reproductiva, industri'a cea intinsa s. a. s. a. s. a.

Noi ne-amu pusu pre acestu punctu de vedere spre a face vedinta diferenti'a intensitatiei periculiloru seu amenintariiloru nationalismulu in realitate. Concretulu acest'a insa cu respectu la noi remane unu punctu de controversa, din cauza ca rezultatele absolutismulu germanisatoriu, incatu se vedu la noi pana acum, pentru noi presentiza o binefacere, o inaintare in desvoltarea nationala. La noi pana acum mai ca se pote dice, ca pondulu greutatii culturale germane prin terenulu pregatitu de tempii trecuti a datu o resultanda analoga cu resultand'a puteriloru dela unu planu pedisiu. De aceea pre unu cunoscatoru nu-lu va prinde nici candu mirarea, candu va audi pre cine-va, din cei ce judeca lucrulu numai dupa momentu, postindu-si inapoi acestu tempu alu absolutismulu, de-si postirea acest'a nu e cea rationala.

Sub totu tempulu absolutismulu nationalitatele se bucurau numai de drepturi individuale. Pentru acei ce aveau o suma de prerogative se intielege, ca starea cea noua era apasatoria. Pentru cei ce

*) Aci nobil'a familia a Hurmuzachesciloru a datu o directiune natiunala romana si inteligentia. Unu ce mai lipsesce in Bucovina si cultura si literatur'a romana pote lua unu sboru, incatu sa ne lase pre celestiali inapoi.

versio

nu avusera nici un dreptu era o binefacere sca-
parea de apasamentul privilegiilor, o binefacere,
pentruca putea acum mai neimpedecati sa-si caute
de trebuintele sele, celu putinu cele mai ne-
aparete, materiale si spirituale, dela care mai
inainte era mai cu totul ca atare impedecati. O du-
rata mai indelunga trebuia sa produca o ega-
lisare in dorintie. Cei ce se vedura inapoiati din
bunatatile lor de mai nainte trebuia neincetatu sa
caute a le recastiga, cei ce nu le avusera, recre-
andu-se si venindu la cunoscintia de sine in totu
cuprinsulu ei, trebuia sa incepa a aspira a intra
si ei in domeniulu deciderii despre sine si
trebuintele sele in unu cercu mai largu, seu vor-
bindu cu termini usitati, trebuia sa niseasca a intra
intre barierele constitutivului. Asia dara dupa tem-
pulu recrearii de oboselele trecutului, trebuia ca si
partea apasata sa se urasca de tutel'a absolutismu-
lui si atunci sa niseasca dupa alte binefaceri, ale
constitucionalismului.

Acesta desvoltare de lucruri asi dara, cu tote
ca avea intentiune, nu putu se duca la scopulu pe-
riclitarei nationalismului, ci la aspiratiuni mai inalte,
cari nu se mai puteau detrage din perspectiv'a po-
poreloru nici a celoru mai apesate de trecutu si
acesta cu atatu mai vertosu, cu catu nici acela, a-
deca trecutulu, nu fu in stare a le sterge popore-
loru conscientia de sine.

Dela incoronare.

Banchetulu. In 9 Iunie s'au datu banchetu in re-
duta. In patru sale si pre galeria era pregatitu la 24 de
mesu pentru 1000 de persone. Prelanga bucatele
cele mai delicate nu lipsea nici vinulu de Ungaria
pana la celu de tocaiu; champagnerulu curgea din abun-
dantia. Music'a inca nu lipsi. Mes'a se incepu la
1/2 la 4 ore. La banchetulu acest'a luara parte
toti membru dietei ministrii si alti dignitari, mem-
bri senatului imperialu si ai senatului comunitatii
din Viena. Dignitarii erau intr'o sala mai mica la
o mesa, la care loculu d'antaiu lu ocupu Primatele,
eara langa acest'a cont. Andrassy si princip.
Auersperg. La 4 1/4 ore venira aici si Ma-
jestatile Loru, unde fura primite cu eljen-uri ne-
trupte. si dupa-ce facura rondulu in giurulu mes-
seloru si dupa o conversatiune a Regelu cu persona-
litati eminente, dupa 25 minute se departara Maj.
Loru. Acum se incepura toastele. Celu d'antaiu
lu tinu presedintele casei deputatiloru, Dnulu d.
Szentivanyi pentru senatulu im-
perialu din Viena; principele Auersperg
i raspunde dicendu intre altele, ca dupa dilele cele
lungi triste, care au cercetatu pre Austria, resare unu
sore nou, sub a carui iniuriuntia binefacatori'a voru
pute vietni poporele Austriei, in pace si in feri-

ciere si pottesco, ca lumin'a sorelui acestuia sa fia
duratore.

Dr. Giskra vorbesce cu caldura dicendu,
ca poporele de dincolo de Lait'a privescu cu incre-
dere la Ungaria; ele credu, speraza, si ascapta, ca
si la ele sa se realizeze catu mai curendu vietni'a
cea adeverata constitutionala.

Deputatulu senatului imperialu Mendec-
tesce unu toastu scurtu unguresco pentru fratietate
si binele dietei ung., care toastu firesce fu inso-
titu de eljenuri ne intrupte. La acesta raspun-
de deputatulu Wilh. Toth in limb'a germana, apo-
strofaza senatulu imperialu si i recomanda incredere
citra Ungaria, asigurandu-lu, ca tier'a-si va me-
rita incredere acesta si i va coresponde. — Co-
mitile supremu bar. Rodvansky i redica unu
toastu in limb'a germana pentru primulu ministru
imperialu bar. Beust, la care bar. Beust raspunde,
ca i pare reu ca nu scie limb'a ung., insa in fine
nu e intrebare de limba, ci de conscientia cea buna
si adeverata, acestoru doi factori le ascrie resulta-
tulu splendidu alu dilei si pentru aceea are sperantia,
ca poporele Austriei voru fi fericite. „Sa tra-
iesca Ungaria si poporulu ei cel nobil!“ Si deputatulu dietalu Besze tine
unu toastu, in care dice, ca unu imperiu, care
are unu domnitoriu dreptu si cavalerescu, si o re-
gina asemenea eminenta, unu regimu respunditoriu,
unu ministru ca Beust, si unu barbatu ca Deak,
unu astfelu de imperiu nu trebuie sa se tema de
viitoriu. — Banchetulu se fini la siése ore.

Pre tempulu incoronarii sosira la ministrulu de
interne doue salutari telegrafice, un'a din comita-
tulu Maramuresiului si alta din Lipta. Afara de
acestea mai sosira telegrame din tote partile tieri-
loru surori despre festivitatile ce se facura pentru
incoronare. Comitatele Croatiei inca nu remasera
nerepresentate. Comitile supremu Kussevics
din Syrmia si Spunn comitile supremu din Po-
szeg'a precum si o deputatiune din comitatulu din
urma sub conducerea vicspanului Kraljevics
au fostu de fatia la incoronare.

Dupa amedi se tinu serbatorea poporala in li-
vadi'a generala. Bentura era de ajunsu; in vre-
trei locuri se frigeau boi, cari apoi se impartira seu
se aruncara intre poporu. Joculu si music'a inca
nu lipsira. La 5 ore cerceta inaltimea sea reg-
pintiulu de corona din Hanover serbarea poporala.

Luni se serba predataa solena a daruiriloru
indatinate din partea orasidoru surori pentru Maj.
Loru, ceea-ce inca fu o sdemnitate frumoasa.

Revista neplacuta.

„Gazet'a Transs.“ nr. 41 aduce o corespon-
dintia dela Sabiu, despre petrecerea Comissariului

regescu aci, carea o descrie pre largu, reproducendu
chiaru si memorandumulu, a carui cuprinsu no-
nu-lu putaramu reproduce nici in estrasu cum se
cade. Acelasi corespondinte se vede ca scrie si in
Albin'a nr. 59. despre acelasi lucru. La finea a-
menduroru corespondintiloru se acatia de o nota a
nostra ce ne permiseramu a o face in buna cre-
dintia la o corespondintia din Brasiovu a Telegra-
fulu Romanu nr. 40. in materi'a de acelasi felu,
condamnandu esageratiunile in politica. De-
ca dlu coresp. alu Gazetei si Albinei va binevoi a
mai ceti odata not'a si a cautu, ca la ce se reduce
va afla ca aceea se reduce cum amu disu numai
la aceea ce este esageratn. Pentruca ascep-
tamu dela ambitiunea ori carui romanu si prin
urmare si dela a dlui cor. alu Gazetei si Albinei, sa
presupuna mai multa putere de vietni in natiunea
romana decatu tiermurirea absoluta sustinuta in cu-
vintele: „ca romanii nu-si potu in tipu i vreunu
vii toriu, fara autonomi'a Transilvaniei. Aflamu
si acum ca lucrulu era pre impinsu, ceea-ce pu-
blicisticii, cugetamu ca-i va fi iertatu a o obli la
locu, prin o parere, esprimita si numai in coltiulu
unei foi.

Dlu coresp. se vede ca nu-i fu atatu pentru
nota, catu pentruca sa se folosasca de ocaziune si
sa ne faca imputari ca nu suntemu asi de nati-
onalisti ca densulu si ne pune curios'a intre-
bare ca unde suntu romanii aceia, a caroru politi-
ca o reprezenta Telegrafulu Romanu? La ce noi i
rspundemu simplu, ca cu deosebire in Transilva-
ni'a, intre cari e unulu si Dsea.

Dera deca cum-va totusi i mai remane vre-o indo-
ela despre politic'a Tel. Rom., apoi pottesca si ce-
tesca Telegrafulu Romanu si cu deosebire nr. 15,
18, 20, 23 etc. etc. si din anulu acest'a si pre
lango acesta mai afle si aceea, ca politic'a Telegr.
Rom. nu e nici sentimental, nici ocaziunala, nici
momentana, si speramu ca nu va mai pune intrebări
de cari au pusu. Atatu pentru deslusire. Preste
totu; venatulu dupa popularitate nu e planta, care
sa cresca si sa se cultive in gradinele nostre, si e-
sageratiuni de felulu acest'a unde le vomu mai vede,
nu le vomu trece lesne cu vederea, pentruca scimu
ca cei buni primescu bine, si numai cei rei, rev. —

Pesti Hetilap vine in focu pentruca
in Zarandu s'a alesu majoritate de functiunari ro-
mani si foile cealalte magiare si pentru aceea, caci
s'a alesu limb'a romana esclusiv (kizárolag) de
limba a comitatului. Pre dlu comite Ionescu, pre
care acelesi foi, cu vre-o cate-va septemani mai
nainte lu aflau intieptu si cate alte epitepe frumo-
se, acum cace poporulu comitatului s'a folositu de drep-
tulu seu iertatu de lege, si a alesu intre oficiali pre
cine a vrutu, acum, iera Dlu Comite supremu, e ne-

FOISIORA.

Espositiunea universala dela Parisu din 1867.

(in estrasu din „Aten. Rom.“)

(Urmare.)

In aleele principale se voru asedia la o de-
partare de 30 metre de palatu masinele de aburu,
care trebuindu sa functiuneze; nu puteau fi asie-
diate in launtrulu Palatului. Aceste masini insruite
de giuru impregiurulu Palatului, voru produce pu-
terea care va pune in miscare masinele asiediate in
launtrulu Palatului; aburulu va fi condusu prin tievi
sub-terane pana la masinele din Palatu care au tre-
buintia de densulu. Impregiurulu masineloru cu a-
buru se voru asedia tote specimenele de industrii
care lucrza cu focu; astfelu suntu: forgele, sti-
clariile, fonderiele de bronzu, fabricile de zinc si
alte metaluri, spalatorii, amidonerii, fabrici de za-
haru si alte industrii. Catu are sa fia de maritia
acesta parte a Espositiunei! Cu cata placere va fi
visitata de acele persone care n'au avutu inca oca-
ziune ca sa viziteze asemenea usine, si care tinu
a vedea industri'a moderna in tota splendaree sea!
Ce sgomotu de ciocane, de instrumente; ce panasie
de fumu esindu din acele masini! In adeveru, fia-
care are sa stea incremenitu si in admiratiune ina-
intea atatoru dovedi pipate despre aceea ce pote
nasce geniulu omului aplicatu cu staruintia la lu-
crarile industriei!

Astfelu zon'a intaiu a parcului va fi rezervata
industriei. A dou'a zona, care amu disu ca se in-

linde pana la extremitatile parcului, este rezervata
pentru productele agriculturii si orticulturii. Aci
se voru cladi tote modelurile de constructiuni ru-
rale, aci se voru asedia animalele cele mai alese
din tota lumea; aci se voru sadi cele mai brilan-
te plante de ornamentu, nodelurile de florarii, de
chioscuri rustice si alte nfrumsetiari de gradina.
In acesta parte voru fi asediati stupi cu albine din
tote tierile, aquariumuri pline cu acei mai deose-
biti pesci, raci, scoici, s. c. l. Unu riusioru care
va incepe din marginea Senei va sierpu prin a-
cesta parte a Espositiunei; aproape de palatu se va
inpartii in doue ramuri, care mai pre urma dupa ce
incungiura edificiulu maretu, se impreuna, si dupa
mai multe sierpuitari merge de se varsa in Sen'a.

In adeveru, domniloru, nimeni nu-si pote in-
chipuf de pre acum, catu are sa fia de frumoasa a-
cesta parte a Espositiunei din 1867. Ce pote fi
mai interesantu din tote puncturile de vedere, de-
catu a visitu un'a dupa alta stabilimente agricole
si orticultore din tote partile lumei? Aici visitezi
o ferma franceza; dincolo un'a americana, alaturi
alta chineza, si asi mai ircolo. Cine nu intielege
ca fia-care natiune va depine tote silintiele sele ca
efectulu produsu de acesta interesanta privelisce rus-
tica, sa fia catu mai mare. Cu cata placere visi-
tatorii obositi cu vederea obiectelor in launtrulu
Palatului, ametiti de caldura, voru veni sa-si re-
pauzeze corpulu si spiritulu inaintea unei ferme
unde se mulgu vacile! Amu admiratu intru tote
maritia conceptiunea a Espositiunei din 1867, dara
sa marturisimu ca admiratiunea nostra este inso-
tita de o multiamire sufletesca candu ne gandimu la
partea agricola si orticola. Ferice de acei care
voru putea sa studieze pre locu atatea sisteme, si
ferice de acele tieri care voru intielege necessita-

tea de a tramite catu mai multi omeni speciali pen-
tru a studia atatea mari si minunate lucruri!

Amu aratatu ca suntu siése spre diece porti
de intrare: sa lasamu acum parculu si sa mergemu
a visitu cate-va din aceste porti. Langa port'a de
langa cheulu Senei vomu da preste o sala de tea-
tru si de concertu unde se voru esecuta piese de
citra artistii din tote partile globului. Si aci con-
ceptiune admirabila. In adeveru cu cata placere
acei'a care n'au ocaziune ca sa cutriere lumea, voru
asista in fia-care sera la unu teatru seu la unu
concertu deosebitu!

Langa port'a vecina cu scol'a militaria vomu
da preste unu amfiteatru si unu laboratoriu care
voru fi pusu la dispositiunea profesoriloru si al-
toru persone care voru avea de facutu esperintie
si cercetari scientifique si industriale.

Intr'o parte a parcului se va reserva unu a-
nume locu pentru incercarea cailoru si a trasur-
loru; acolo neaperatu ca nu voru lipsi amatori.

Pentru inlesnirea lucrurilor se va infintia unu
portu in marginea Senei care va fi unitu cu par-
culu Espositiunei printr'o alee maritia; acolo voru
desbarca visitatori si voru intra deadreptulu in lo-
calulu Espositiunei. Alaturi se va cladi unu Re-
staurantu care va fi unu locu de repausu pentru a-
cei'a carora li s'a uritu cu miscarea si sgomotulu
diu parcu. In apropiere, unu stabilimentu de bai
va permite visitatoriloru ca dupa o di laboriosa sa
se imbaieze apoi sa treca a prandi. Acolo pre mar-
ginea Senei se voru vedea si tote masinele, cora-
bule, vaporele aduse la Espositiune, si care se va
putea numi cu dreptu cuventu Espositiunea navala.

In a dou'a zona voru fi sale si amfiteatruri
de conferintie si de lecturi, unde profesori inve-
tiali voru trata subiectele cele mai interesante, voru

dreptu și câte alte epitele nefrumoase. Decâtă cine se va uita în gur'a lor. Până acum avu de a face numai cu districtulu Fagarasiului, acum le-a mai crescutu cu unulu obiectele de critica.

Epistola politica.

„Tromp. Carp.“ in nrulu seu dela 20 Maiu publica urmatorea epistola politica :

Constantinople, 19/1 Apr. 1867.

Dle Redactoru ! Eata o prescurtare de tote câte se audu pre aici din gurile diplomatiloru de diferite nationalitati si de diferite interese, si ce conclusiuni amu trasu din tote acestea.

Nu este Luxemburgulu care a nascocitu resbelulu ; resbelulu se clocea de multu. Luxemburgulu l'a grabitu.

Deca nu era Espositiunea, Franci'a era sa fia deja in resbelu. Cu tote acestea multi suntu de idea ca la Augustu, multu Septembrie, a sa incepa cu scopu de a-lu localisa si alu ispravi intr'un'a seu doue batalie.

Acum vine banuecele diferiteloru puteri si se incepu conjecturile. Vedi pre unele ca voru sa incungiure acesta vijelia ; pre altele ca facu pre mediatorulu pacinicu in aparentia, si pre sub mana atitia foculu. Spre esemplu, vedi pre Angli'a, care este ocupata sa scie ce a sa fie, si mai multu ocupata in Americ'a unde Russi'a intrigeza pentru scopurile ce are in oriente, ca voiesce sa incungiure vijeli'a.

Austriei i place ce face Franci'a pentru ca o resbuna. Este mai de siguru ca ea a sa fia arbitra. Se crede ca va intra in confederatiune si va fi protectore sudului Germaniei, plus ca a sa se rotundiesca Prussi'a din partea ducateloru in favorea Danimarciei, plus (deca se va inversiuna resbelulu si va lua parte si Russi'a) se pote forma si o Polonia cu unu rege din cas'a domitore a Austriei. Ea face pre mediatoru, dara inclina spre resbelu ; sta neutra ca sa observe pre Russi'a in oriente.

Russi'a impinge pre Prussi'a avendu in perspectiva Poloni'a prussiana, ce-i este deja fagaduita ; suride, face in aparentia pre mediatorulu de pace, pre de alta parte promite Prussiei chiaru si asistenti'a. Si indata ce voru fi prinsu de peru, si Engliter'a ocupata la dens'a, ea va navalu in oriente.

Nu-ti mai vorbescu de micile puteri, caci ele nu potu decatu unele sa sere si altele sa desesepere vedindu-se deja incorporate. Ce se dice si se crede, este ca dupa acestu resbelu a sa fia unu congresu, unde a sa se tracteze despre tote, si unde tractatele dela 1856 a sa fia modificate, decu nu de totu anulate.

Se mai vorbesce si este multa temere de o coalitiune. Gorciakof aru fi si dis'o : „Pre catu di-

nasti'a napoleoniana domnesce, nu este pace in Europ'a.“

Sa venimu la noi, caci in capulu nostru a sa se sparga mai tote. Mane a sa audimu ca Catilina este la porta. Nu sciu ce faceti. Amu cetitu intr'unu diuariu grecu ca guvernulu aru fi chiamatu la arme 6000 soldati. Nu sciu deca este adeveru, dara chiaru adeveru sa fia, este mai nimic'a. Trebuie ce-va mai multu ; ne tebuie si altu ce-va. Nu aru fi bine sa ne intielegemu cu Turcii ? Sa ne facemusolidari unulu altui'a ? Sciu ca au sa rida multi de ceea ce dicu. — Astfelu de solidaritate ! Turci'a este datore sa ne apere.

Eu nu intielegu acest'a precum aru intielego cei ce aru ride. Intielegu unu tractatu cum faceau stramosii nostri ; adeveratu intre inferiore si suzeranu, in sa nu umilitoriu, degageatu de tote ticalosiele ticalosiloru nostri. Sa ne punemu pre piciorulu ce meritamu. Cu acest'a punemu si pre vecinii nostri in positiune a ne respecta.

Pote ca voru dice multi : — Nu se pote face acest'a ! — Ei bine ! Dle redactoru, unu profundu ganditoriu aru putea lua ingagementulu in fati'a nationale se ca tote ce dicu aci s'aru pute sevarsi. Ierasi o mai repetu trebuie sa profitamu de circumstantiele actuali ; altmintrea suntemu perduti.

Epistola deschisa a lui Ludovicu Kossuth catra Franciscu Deak.

Parisu, 22 Maiu 1867.

(Capetu.)

Din astfelu de punctu de manecare a pune la periculu sorteia nationale, este sminta si nici ce e permis.

O natiune pote suferi lovitura, dara neci intr'unu casu nu este permis a se indoi despre speranti'a ca drepturile ei se voru aduce in validitate, si earasi pentruca ore-care dreptu alu ei nu pote numai decatu sa intre in validitate, nu este permis a abdice de elu de bunavoia, pentru totdeun'a.

Acesta abdicere este sminta, si inca astfelu, ca neci impregiarile nu o rectifica.

Permite-mi, sa-ti aducu aminte de cele trecute.

Ceea-ce elaboratulu pentru afacerile comune sacrifica acum pentru asi'a numit'a integritate a imperiului si pentru pusetiunea lui de putere mare, aceea in esenti'a ei este chiaru ceea-ce la 1848 s'a pretinsu dela noi ca ultimatu, nainte de ce a intratu Ielacie in tiara.

Era ultimatu, amice ! era ultimatu ce noue, ne capaci de apere, ni se intinsese pe ascutitulu armelor. Si spre inaintarea lui era atitiatu dorerosulu resbelu civilu contra nostra, arma'ta invasio-

nala stetea in siru la marginea tierei nostre.

Si fatia cu acestu periculu dinaintea nostra aflatu-s'a in ministeriulu carui amendoi eramu membri, fost'a in dieta macaru numai o voce care aceste pretensiuni ce acum se primira cu atat'a prevenire, se le fia aflatu demne macaru numai pentru a le lua la desbatero ?

Nu s'a aflatu. Ministeriulu intregu, Tu si Eotvos tocmai asi'a ca mine, si eu tocmai ca dieta tierei amu respinsu cu indignatiune pretensiunea nelegala, ce pretindea sinuciderea nationala. Tu te retrasesi, Eotvos merse in strainatate, nainte de resculare ; eu m'amu otaritu spre apere, sacraarea pretinsa a drepturiloru in sa nu o subscriseramu neci unulu.

Veni 1861. Austri'a era acum nesmintitu mai puternica decatu la 1867. Ce ai respinsu la pretensiunile renoite ? Te indreptu la adresele tale. Atunci cunosceai sanctiunea pragmatica in tocmai ca si acum ; dar ti aduceai aminte de art. 10 din 1790 ; si la pretensiunea nelegala ai respinsu cu pretensiune de dreptu, de dreptu completu ; si in privinti'a afaceriloru de interesu comunu (ce potu existe chiaru si intre tiera cu totulu desbinata si cu atatu mai lesne intre tiera ce recunosc pe unulu si acelasi monarchu) ai disa ca din candu in candu tier'a le va delibera de sine, dupa cum dreptulu va aduce cu sine, loialu, dupa cum a facutu totdeun'a.

Si acum te invoesci cu ceea-ce atunci cuge-tai ca nu e neci permis neci sila a primi ?

Acum'a, dupa Sadov'a, acum'a dici ca trebuie sa primimu, ca nu este prospectu pentru mai multu. Nu potu intiege !

Eu, care domnitoriloru nationaloru nu li acordu neci candu ca li permis seu suntu siliti a sacrifica drepturi, amu nisuitu, incatu sta in puterea unu barbatu, a me afunda cu cugetulu in pusetiunea. Ta si nu sum in stare a descoperi neci umbr'a de la necesitatea-ti paruta ; dara vedu ca natiunea magiara si alege tocmai acelu momentu in care sa se indoasca despre posibilitatea de a-si recastiga validitate completa a drepturiloru ei de statu, acelu momentu dicu, candu fia-care natiune, dela Angli'a cea mare pana la Cret'a cea mica, sentiesce ca spiritulu tempului, directiunea lui si relatiunile politice suntu favorabile pentru recastigarea drepturiloru seu pentru desvoltarea acestor'a.

In astfelu de tempu abdice Ungari'a de drepturile cele mai scumpe de statu ale ei, abdice astfelu, abdice de gradandu-se la instrumentu de astfelu de politica care inimicesce pre vecinii nostri pre cei dela apusu si pe cei dela resaritu ; deslegarea multiamitorea a cestiunei interne a nationalitatiloru, impacarea cu Croati'a o face neposibila, si fatia cu tulburarile Europei ce se prevedu apropiindu-se face tier'a nostra obiectu la care se tintesca ambitiunile rivale.

efectuá experimentele de fizica, chimia, astronomia, acele mai atragátore. Acolo fia-care industrialu seu invetiatiu, va putea sa espue teoriile sele asupr'a vre-unei inventiuni a sea.

Vedeti dara, domniloru, ca nu a remastu nimic'a ne prevadiutu din aceea ce pote atrage pre omu la acesta marétia serbare a muncii. Dupa ce le procura amatoriloru tote inlesnirile vietiei ; dupa ce ser'a se ilumineza splendidu mai tota Espositiunea, apoi iéca si conferintie destinate a comunica publiculu marile inventiuni moderne si rezultatele binefacátore ale Espositiunei.

Binevoiti a-me crede, ca mintea mi se obo-sesce gandindu-me la atatea lucruri mari, si mi pare reu ca talentulu nu-mi permite a face sa petruudia in fia-care din DVóstra admiratiunea ce-mi inspira de pe acum acesta giganteca opera.

Amu espusu pe scurtu aceea ce socotému mai neaperatu asupr'a acelorou noue grupe ale Espositiunei ; ne mai remane o grupa care este adeca ; sa trecemu acum la dens'a si fiti siguri ca nu va fia cea mai putinu interesanta.

VII. Grup'a X, si acea din urma, cuprinde, Obiecte espuse mai cu séma pentru a ameliora conditiunea fizica si morala a populatiunei ; in trens'a voru gasi obiectele cuprinse in urmatorele clase :

Clas'a 89. Materialu si metode de invetiamentu pentru copii.

— 90. Biblioteci si materialu pentru invetiamentulu adolescentiloru in atelieru, in comuna seu in corporatiune.

— 91. Specimene de costume popularu din deosebite localitati.

— 92. Specimene de locuintie caracterisate prin

estinelate unita cu conditiunile de igiena si de vietia buna.

— 93. Totu felulu de produse fabricate de lucratori s. c. l.

— 94. Instrumente si procederi de lucru, speciale pentru lucratori siefi.

Cine dintre domniele vóstre nu baga de séma la intiesulu filosoficu, umanitariu alu acestei grupe ! Veedeti ca in aceste clase intra numai obiecte care privescu amelioratiunea sortei populatiunei neavute, a acelei populatiuni care este temeli'a pre care se redica edificiuulu socialu. A trebuitu, domniloru ca sa ajungemu in secolulu nostru, mare intru tote, pentru ca sa intielegemu, ca nimic'a nu se pote fundá de temeinicu, de durabilu, pana candu mé's'a populatiunei nu va fia in acele mai bune conditiuni de vietia morala intelectuala si materiala ; a trebuitu ca Franci'a, acea tiara care se pune in capulu tuturoru ideiloru mari, ideiloru de umanitate, sa dica lumii, intregi : aduceti popóre totu ce aveti, totu ce socoliti ca pote redica pre lucratori, pentru ca in Espositiunea dela 1867 sa avemu marea fericire de a vedea figurandu elementele indispensabile ale educatiunei si instructiunei poporulu. Marétia si sublima concepiune demna de o natiune cárei'a lumea in generalu si noi in particulari datorimu atatu de multu !

In Espositiunile fácute pana acum industri'a mare, industri'a mecanica ocupá locul dintaiu ; lucratoriulu dibacia, acela pre care nici o masina nu-lu pote imita candu este vorb'a de perfectiune, de finitu, de gustu era uitatu cu totulu. Nu dóra ca este de doritu ca industrialii cei mari sa fia lasati la o parte ; in sa fia-cáruia dupa operile sele ; sa nu uitamu ca in secolulu nostru cestiunea lu-

cratoriloru a dobenditu o importantia insemnata, si ca dela bun'a seu réu'a sea solutiune atarna in mare parte viitoriulu staturiloru.

Aceea ce este demnu de notatu este ca se voru espune in acesta grupa nu numai obiecte lucrute de cátra lucratori, dara se voru vedea chiaru lucratori din deosebite tiera ale globului, lucrandu in launtrulu Espositiunei. Ce pote ore fia mai interesantu de studiatu atatu pentru economistu cátr si pentru filosofu si omulu de sciintia decatu acestu concursu de lucratori de deosebite nationalitati ! Cine pote calcula amelioratiunile ce are sa le introduca in deosebitele ramuri ale industriei, in vietia lucratoriloru, dupa Espositiunea din 1867 !

Pre langa importanti'a sea sociala grup'a X este totu deodata o concepiune din acele mai originale. In adeveru cine va intielege efectulu ce va sa produca unu tablou in care se va vedea lucrandu unii langa altii, imbracati in costume unele mai variate decatu altele, si vorbindu in atatea dialecte lucratorii din tote partile globului.

Acesta grupa este impartita, dupa cum amu vedutu, in siette clase ; fia-care din trensele are o importantia considerabila, din tote puncturile de privire.

Clas'a 89 este consacrata Materialulu si metodoloru de invetiamentu pentru copii. Cátu folosu are sa resulte pentru invetiamentulu primariu din acesta comparatiune intre materialulu si metodele de invetiamentu din tote staturile lumii ! Neaperatu ca tierile inapoiate au sa introduca metodele care au respanditu aiurea acelu invetiamentu primariu fara care unu statu cátr de avutu aru fia totu barbaru este. (Va urmá.)

Si deca me intrebu, ce este ceea-ce natiunea noastră primesce ca remuneratiune pentru atatea sacrificii? vedu ca dens'a capeta: deobligamentulu pentru a da milita spre sevirea intereselor straine sa se prefaca generalu; vedu 1000 si cate-va sute de milioane fl. detoria statului, si prin acest'a secularizarea dărilor nestergibile, la a căroru impuținare, fia cătu de mica, sub atari impregiurări — neci ca se pōte cugetă.

Si, ca sa umplu pocalulu până la margine, mai vedu ca proiectele asternute de regimu culegu câte o fōrte mica bōmba de margariteriu de legile din 1848, ce au mai ramas dupa atāt'a sacrificare de legi.

Patria noastră, si tocmai dens'a are mare lipsa de asigurantia pentru constitutiunea ei. Acest'a lipsa ni o spune cu voce nalta, in urechi, esperientia-ne propria, trista, cuventulu admoniatoriu alu istoriei de 3 seculi si jumetate. Atunci, pentru ca sa avem astfelulu de garantia, amu inarticulatulu in legi ca diet'a nu se pōte desfiintia până nu s'a oteritu bugetulu. Si ministeriulu ungr. se invoesce ca si acest'a garantia sa se sterga din legi! Si pentru-ce? pentruca se pōte intempra ca acest'a garantia aru putē stingeri puterea intra latirea ei. Acolo era gard'a nationala. Institutiunea cea mai nevinovata din lume, fatia cu o putere ce respectēza legea. Ea este chiaru si scutitorulu celu aptu alu ordinii, a siguritatii personale si reale, pentru ca ea pe acestea le pune sub scutul propriu alu poporului. Dar in esentia acestei institutiuni este ore-ce se pōte servi de frēu puterei, ca ea sa nu cuteze a incordă pre tare cord'a ce canta a volniciei. Si pentruca acest'a se afla intr'ens'a, ministeriulu voiesce se sterga gard'a nationala.

Nu credu ca se tine de misiunea dietei a da la o parte pedecile ce obstau puterei intru desvoltarea violentiei. — Nu puterea are lipsa de garantii, ci poporul; si eu nu credu ca deobligamentulu generalu de milita, in legatura cu puterea de dispusitiune asup'a militiei care (putere) este demagata ministeriului, institutiunea gardei nationala n'aru face trebuintia in privint'a garantiei.

Legea a inezstratu poporul din marginea militaria cu nisce drepturi politice. Ministeriulu — in locu sa desvōlta aceste drepturi, ce este legalu si de sfatuitu, propune stergerea lor, spre deriderea seculului nostru. Si acest'a o face chiaru atunci, candu Croati'a a cărei impacare este atātu de dorita, voesce ca asigurarea pusetiunii politice a confiniului militar sa se primēasca chiaru intre punctele diplomei inaugurale!

Preste totu luat, proiectele de lege asternute dir partea ministeriului sunt atātu de contrarie cu conditiunile de viētia a existintiei de statu a Ungariei; se contrariēza intr'atāt'a cu intentiunea politica de care s'a tinutu natiunea noastră, neschimbatu in tempu de 300 si jumetate de ani sub impregiurări favorabile si nefavorabile, si pe care tinere de ea ministeriulu o pōte multiam natiunei ca mai exista; suntu atātu de contraria tempulu in care traimu, fatia cu conjecturile europene; in estensivitatea lor, suntu atātu de pirculoase si atātu de nemotivate neci prin pusetiunea casei austriace domnitōre, ba nici prin calculatiunea cea mai simpla politica, incātu nu asiu fi in stare a admiră din destula cum pōte fi ministeriu, care cutēza a primi responsabilitatea acestor propuneri, de cum-va minist. n'aru scī ca invoirea Ta, si prin tine si a dietei, i este asigurata nainte.

Incet se desvelescu secretele pertratārilor cu Vien'a. Asiā se pare ca aru fi faptu pregatitu, si diet'a tiei are numai aceea chiamare ca sa registreze faptul complinitu.

Ea in sa in faptul acest'a vedu mōrtea natiunei, mi-tinu de detorintia a-mi intrerumpe tacerea, nu pentru ca sa te dojenescu, ci pentruca in numele lui Ddiu, alu patriei si alu tempului din urma rugandu sa te provocu: cauta in giuru cu privire de barbatu mai inaltu de statn, cantaresce urmările ce remanu, spre cari conduci patria care trebe sa traesca pe candu oșele nōstre de multu voru fi putredite; patria in care n'avemu se iubimu numai momentulu peritoriu alu presintelui, ci trecutul neschimbatu precum si venitorulu de aprōpe. — Nu duce natiunea pe acelu punctu de pe care ea nu mai pōte fi mātēstr'a venitorului!

Amu incaruntitu in scōl'a suferintelor avute de esperiintie, sub apesarea anilor si in ingrigiri Dia mine nu graesce interesulu personalu, nu iritatiunea, neci indemnulu de a me face insemnatu. In privint'a persoanei mele n'amu nimic'a de ascep-

tatu, n'amu nimic'a de doritu neci dela natiune neci dela viētia. Dara peptulu meu nutresce si va nutri până la mōrte, puteri tenere pentru simtiulu de detorintia fatia cu patria mea.

Acestu sentiu de detorintia me indemna segrasescu. Ecuse-me pentru isvorulu din care isvori.

De cum-va liniscirea succesulu nu o asiu putē luā cu mine in mormentu, da-mi celu putinu voia se ducu macaru sperantia despre venitorulu patriei mele.

Nu indemnā patria spre astfelu de sacrificări ce-i rapescu chiaru si acest'a sperantia!

Sciu, ca rolele de Cassandra suntu nemultiamitōrie. Consideru insaca Cassandra a avutu dreptu!

Ludovicu Kossuth.

Varietăți.

* * * Majest. S. c. r. apost. felicitā pre Czarulu prin principele Meternich din Parisu, si Czarulu i raspunse cu o gratulatiune privitōre la incoronarea ungr.

* * * Ministrulu presiedinte cont. Juliu Andrassy, se dice, ca se va radica la rangulu de principe. Scire pōte ca stā in legatura cu distinctiunea ce i se faci, fiindu decoratu cu Crucea cea mare a Ordinului Stulu Stefanu, cu carea fa decoratu deodata si Primalele-principe alu Ungariei. —

* * * La banchetulu din 9 Iuniu in Pest'a au fostu invitati urmatoru tramisi ai suveraniloru esterni: Domniū reprezentanti din Franci'a, Angli'a, Turci'a, Persi'a, Statulu papalu, Sassoni'a, Nederlandi'a, Spani'a, Svedi'a Portugali'a, Bavari'a, Serbi'a, Meclenburg, Hesse, Messicu, Belgi'a, Russi'a, Vürtemberg'a, Prussi'a, Itali'a, Greci'a, Brasili'a, Braunschweig, Elveti'a, Baden si fāra de acesti'a inca mai multi magnati ungresci si dignitari. Acesti'a au mersu cu totii in ecuipage stralucite atātu la banchetu cătu si la incoronare.

* * * Superintendentele bisericei ev. P. S. S. Paulu Binder au reposatu; inmormentarea s'au seversitu Vineri in 14 Iuniu la 1 ora dupa amēdi in Ghertanu. Comitele natiunei sasesci inca au asiatiu la solenitatea funebra.

* * * Membrii senatulu imperialu, cari au luat parte la serbarea incoronării in Pest'a, au avutu aici si nisce convorbiri politice. Presiedintiu senatulu imp. principele A u e r s p e r g si Dr. Giskr'a au avutu sa predea Maj. Sele in 9 Iuniu adresele ambelor case ale senatulu imperialu. Dupa cum se scrie din Pest'a, acolo aru fi vorb'a, ca ministeriulu de dincōce de Lait'a se va intāri prin aceea, ca membru lui se voru inmulti prin mai multi deputati liberali. Diet'a ungrara se va amanā pre dōne luni; in tempulu acest'a comisiunea de 67 se va imputernici pentru unele negotiatiuni cu comitetulu senatulu imperialu.

* * * Dupa cum se scrie, di'a incoronării s'au serbatu mai in tōte pārtile. Korunk se plānge ca fatia cu alte orasie si cetāti Clusiu aru fi fostu mai inapoi in privint'a serbării incoronării.

* * * Pre tempulu, candu erau adunati slavii din Ausiri'a si Turci'a in Petersburgu cu ocaziunea espositiunii din Moscva tñu Dr. Polit la unu dīneru o vorbire, care „Invalidulu“ o numesce cea mai sincera dintre tōte, ce s'au tinutu in ser'a aceea, si care dupa Golos suna: „Domniloru si fratiloru prea iubiti! Candu se lātū vestea in tier'a serbēasca despre espositiunea din Moscva si ca fratiū din Russi'a au invitatu pre fratiū loru slavi la o vediuta amicala, atunci palpita cu bucurie inim'a fia-cārui serbu si fia-carele ardea de dorint'a, sa imbratio-siedie pre acei'a cari totudēna au fostu fratiū nostri dupa trupū, si rudeniele nōstre iubite. Dar', Domniū mei, in inim'a nōstra a serbiloru, viēza inca dela nascere iubirea cătra fratiū nostri Rusi. Mumele nōstre vorbescu cu copii loru inca din lēganu despre fratiū nostri ortodoxi, despre Russi'a cea sātā! In dilele acele triste candu erā sa desperāmu de noi insine, ne-amu mangaiatu gandindu, ca nu vomu perī, pāna candu va trāi Russi'a cea mare. Noi serbiū totudēna amu nutritu simpathia cătra Russi'a, inca si pre tempulu acel'a, pāna candu ea nu erā inca puterea cea mare slavica. Multiamita lui Ddiu! Calatori'a nōstra la Russi'a, si petrecerea nōstra in capital'a ei, documentēza ca ea se pōte numi cu dreptulu o putere panslavica. Impregiurarea acest'a are o insemnatate colosala si va avea urmāri enorme. Problem'a principala nu este numai in Asi'a, ci inaintea pragului seu, in orientulu eu-

ropeanu. Eliberarea orientulu europēnu — acest'a e problem'a cea mare! Trebuie sa se puna o data capetu predomnirii unei natiuni asup'a altei'a, apoi numesca-se predomnirea acest'a turcēasca, magiara seu austriaco-germana. Resbelulu dela Sadov'a au otāritu sōrtea orientulu europēnu. Lumea germana s'au despārtitu de cea slavica. Cestiunea despre sōrtea slavismulu numai noi slavii, o putemu deslegā, si in casulu acest'a rol'a cea dintāiu cade pre Russi'a. Dar', Domniū mei, Russi'a acum'a nu e numai o putere rusēasca, ci o putere slavica, o putere panslavica. Ea posedu nu numai puterea materiala, ci si cea morala. Russi'a slavica nu amenintia civilisatiunea, ci o intempina, ea pregatesce in Europ'a infrātirea familielor slavice. Pasulu celu dintāiu alu faptei acestei'a mari este deslegarea cestiunii orientale. Cestiunea acest'a atinge onōrea natiunii rusesce si puterea cea mare a statulu rusescu. Noi slavii din resaritu, noi crescinii ortodoxi din orientu, noi serbiū speramu, ca Russi'a nu-si va uitā nici odata de de catastrofa de pre campulu Cossovei si va deslegā curendu problem'a sea cea mare. Pentru aceea cu iertarea DVōstre radicu paharulu acest'a: pentru deslegarea cătu mai curēnda a cestiunii slavice.“

Nr. 24—2 Edictu.

George Cotiofana din comun'a Avrigu in Scaunulu Sabiului, care mai multu de unu aun, cu necredintia parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a Murarelu, totu de acolo, au pribegitu in lume, prin acest'a se provōca, ca in terminu de unu anu si o di, dela datulu de fatia sa se presentēdie inaintea subscriului foru matrimonialu, căci la din contra, se va decide procesulu matrimonialu asup'a-i pornitu, si in absentia lui la intielesulu SS. Canōne ale bisericei nōstre gr. resaritene.

Sabiū 23 Maiu 1867.

Scaunulu Protopopescu gr. res. alu Tract. Sabiului alu 2-lea.

Ioann Panovicu.

Protopopu.

Nr. 23—3 EDICTU.

Ioann Prodanu din Poiana, in Scaunulu Mercurei, care de doi ani, cu necredintia parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a Nicolae Oancea, totu de acolo, au pribegitu in in lume, prin acest'a se provōca, ca in terminu de unu anu de dile dela datulu de fatia, sa se presentēdie inaintea subscriului Foru matrimonialu, căci la dia contra se va decide procesulu matrimonialu asup'a-i pornitu, si in absentia lui la intielesulu SS. Canōne ale bisericei nōstre greco-resar. Sabiū 1-a Maiu 1867.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Mercurei Petru Badila, Protopopu

Nr. 22—2 Edictu

Ioanu Marin'a (Antonie Pascu) din Comun'a Singagu Cerculu Vintiu de josu, carele mai bine be 9. ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotia Mari'a Constantinu Chrstea din Sin'a, fāra ca se se scie locul petrecerei lui; se provōca prin acest'a ca in restempu de 6 luni de dile dela datulu de fatia sa se presentēdie inaintea subsemnatulu foru protopresbiterale, căci la din contra procesulu matrimonialu asup'a-i pornitu se va decide si in absentia densulu amesuratu SS. canōne ale bisericei nōstre dreptcredinciose.

Forulu protopresbiterale gr. or.

Sabesiu in 22 Maiu 1867.

I. Tipeiu Protopopu.

De Limbriku Kordelatu. (Vernemeditariu)

Vindecā fără dureresi pericolū in 2 ore Dr. Bloch in Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslușiri se dau prin scrisori francate. — Medicamento ku modulū întrebuintării se trimite ku postā.

Burs'a de Vienn'a.

Din 3/15 Iuniu 1867.

Metalicele 5%	60	60	Actiile de creditu	185
Imprumut. nat. 5%	70	40	Argintulu	123
Actiile de banca	726		Galbinulu	5 92